

Dve razstavi živine v Poljanah

Govedoreja je glavna kmetijska dejavnost na Loškem, zato je deležna posebne skrbi in pozornosti občine in strokovnih služb. Lepa živina je ponos rejcev. Rejske uspehe so že od nekdaj prikazovali na govedorejskih razstavah, ki so nekakšen praznik živinorejcev in imajo poseben pospeševalni pomen. Namen razstav je predvsem prikazati rejski napredek pri reji določene vrste živine, izboljšati promet s plemensko živino, tekmovanje najboljših rejcev in družabno srečanje rejcev. Organiziranje in priprava razstav živine je drago in zahtevno delo, zato razstave niso prav pogoste.

Zadnja razstava plemenske živine je bila v Poljanah 12. septembra 1965. Takrat so bile razstavljene prve doma vzrejene krave in telice lisaste pasme ter križanke lisaste s cikasto pasmo. Razstava je bila v času zamenjave in pretapljanja pincgavske (cikaste) z lisasto pasmo in je imela namen prikazati prednosti nove pasme in spodbujati rejce k zamenjavi.

Po letu 1960 se je Kmetijska zadruga Škofja Loka intenzivno vključila v projekt izboljševanja goveje črede z zamenjavo pasme živine, ki so ga vodile strokovne službe: selekcijska služba, veterinarska služba in kmetijska pospeševalna služba. V tem letu je KZ Škofja Loka pripeljala na naše območje prve plemenske telice lisaste pasme iz območja živinorejsko veterinarskega zavoda Murska Sobota. Občina Škofja Loka pa je z regresom za nakup plemenskih telic lisaste pasme spodbujala nakup teh telic. V tem času je bila vpeljana rodovniška služba, razširilo se je tudi umetno osemenjevanje. V letu 1964 je bilo v rodovnik sprejetih 81 krav in telic simentalске pasme iz domače vzreje.

V Poslovnem poročilu KZ Škofja Loka za leto 1965 je zapisano, *“da je bil dosežen velik napredek v proizvodnosti in tržnosti pri pitanju govedi. Osnova za ta uspeh je v zamenjavi pincgavskega goveda s simentalško pasmo. Prav tako je vzrok za večjo proizvodnost pri pitani živini križanje govedi, tj. da uporabljamo simentalške bike, kajti križanci pri pitanju dajejo boljše rezultate od čistih pincgavskih govedi.”* V tem letu so kmetje na območju zadruga imeli v rodovniški kontroli 236 krav simentalске pasme in 111 glav mlade živine iste pasme, ki so bile predlagane za sprejem v rodovnik. Lisasta pasma se je na našem območju hitro širila. Gorenjski glas je 27. 4. 1967 poročal o uspešnem širjenju te pasme na Gorenjskem in posebej poudaril, da je *“izrazito območje vzreje in pretapljanja cikaste pasme v občini Škofja Loka, ki ima v hribovitem predelu že skoraj samo čisto simentalško pasmo in njene križance”*.

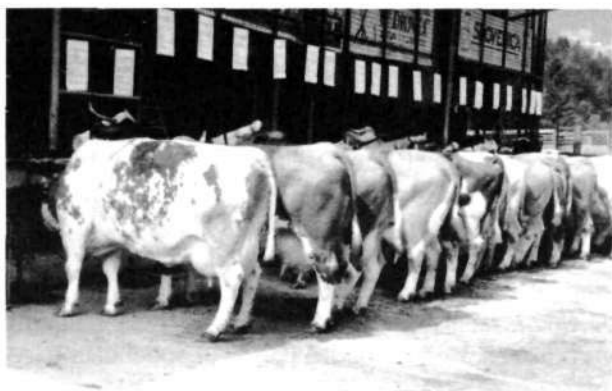
Po dvaintridesetih letih je Govedorejsko društvo Škofja Loka v sodelovanju s

kmetijsko svetovalno službo in selekcijsko službo 7. septembra 1997 v Poljanah pripravilo razstavo govedi lisaste pasme, da bi prikazali javnosti uspehe rejškega dela v živinoreji. Razstavljenih je bilo 21 najboljših krav, ki so bile razvrščene v dve kategoriji in so jih odbrali strokovnjaki selekcijske službe. Živali so bile zelo izenačene, zato je imela ocenjevalna komisija, ki jo je vodil mag. Peter Kunstelj, težko delo pri izbiri najboljših.

V kategoriji starejših krav so za najboljšo žival izbrali kravo Lajko rejca Pavleta Demšarja iz Loga, ki je dala v povprečju šestih laktacij 6997 l mleka s 3,75 % mlečne

tolšče in 3,20 % beljakovin. V najboljši laktaciji pa je dala 8914 l mleka.

V kategoriji mlajših krav in prvesnic pa je bila za najboljšo izbrana krava Ragla, ki ima po prvi telitvi dnevno 26,3 l mleka s 3,98 % mlečne tolšče in 3,10 % beljakovin. Rejec te krave je Marko Dolenc iz Vinharij. Za najlepšo kravo na razstavi pa so obiskovalci izbrali kravo Pirho rejca Petra Aliča z Godešiča, ki je v kategoriji starejših krav osvojila 3. mesto.

Pogled na razstavljenе krave v Poljanah, 12. 9. 1997

Zadnja razstava je pokazala izreden napredek v reji goveda in je dober dokaz za to, kaj lahko dobri rejci dosežejo z vestnim in prizadevnim strokovnim delom.

V obdobju od zadnje razstave je bilo v živinoreji veliko sprememb. Cikasta pasma je popolnoma izginila. Mlečnost se je v tem času več kot podvojila in je v lanskem letu na območju KGZ Škofja Loka pri 892 kravah lisaste pasme znašala 4551 kg mleka s 4,04 % tolšče in 3,30 % beljakovin. To je 575 kg mleka na kravo več kot v Sloveniji. Po podatkih Govedorejske službe Slovenije so bile lani med dvajsetimi čredami krav lisaste pasme z najvišjo mlečnostjo kar tri črede z območja KGZ Škofja Loka. Na prvem mestu v Sloveniji je bila čreda predsednika govedorejskega društva Škofja Loka, Štefana Ingliča iz Srednje vasi, sledita pa mu čredi Jurija Omana iz Zminca in Pavleta Demšarja iz Loga. To pomeni, da so na našem območju dobri rejci. Po besedah Štefana Ingliča, ki je najbolj zaslužen za izvedbo letošnje razstave govedi lisaste pasme, se s takimi kravami ne sramujemo pred Evropo.

Viri

Katalog razstave.

Poslovno poročilo KZ Škofja Loka za l. 1965.

Glas, 10. 10. 1997.

Podatki Govedorejske službe Slovenije za l. 1996.